

CUPRINS

<i>PREFAȚĂ</i>	9
I. SCURT ISTORIC INTRODUCȚIV AL ARTEI DIRIJORALE	13
1. Dirijorul în Antichitate	13
2. Dirijorul în Evul Mediu	14
3. Dirijorul în Renașterea muzicală	15
4. Dirijorul în Baroc și Clasicism	16
5. Dirijorul în perioada Romantismului	16
6. Dirijorul secolului XX	17
II. SPECIFICUL ARTEI DIRIJORALE	21
1. Specificul artei dirijorale (personalitatea dirijorului)	21
2. Profilul psihologic al studentului – dirijor de cor	22
III. ETAPA DE INIȚIERE	28
1. Procesul inițierii	28
2. Vocea umană; ambitus, întindere, registre vocale	29
3. Citirea partiturii; citirea pe partide, citirea în ansamblu	33
4. Elemente de bază ale analizei muzicale	39
IV. MIJLOACE DE EXPRIMARE DIRIJORALĂ	42
1. Tehnica tactării	42
1.1. Gimnastica pretactală	43
Eliberarea brațelor	43
Impulsul	43
Bătaia dirijorală	44
Funcțiile bății dirijorale	46
Tipuri de băți	47
1.2. Schemele de tactare	50
Figura de tactare de 2 timpi	51
Figura de tactare de 3 timpi	51
Schema de tactare de 4 timpi	52
Realizarea practică a gesturilor de pregătire, tactare și închidere	53
	5

1.3. Planul de tactare	54
1.4. Rolul mâinilor dirijorului	58
2. Elemente de tehnică a conducerii	58
2.1. Etape (momente) și poziții dirijorale	59
2.1.1. Poziția de echilibru (de relaxare)	59
2.1.2. Intonarea tonului	62
2.1.3. Poziția de avertizare	63
2.2. Auftactul, respirația sau bătaia de pregătire	65
2.3. Tipuri de închideri	69
2.4. Elemente de analiză dirijorală a partiturii	71
Aplicații practice	71
3. Relaționarea cu corul	75
3.1. Conducerea imaginară a corului	75
3.2. Conducerea efectivă a corului	76
3.3. Producerea diverselor tipuri de atac	77
3.4. Tipuri de închideri	80
4. Coroana sau fermata	84
4.1. Modalități de execuție din punct de vedere dirijoral	84
4.2. Tipuri de coroane (fermate)	88
5. Diversificarea conceptuală a tactării – tactarea derivată	90
5.1. Aprofundarea tactării pe scheme dirijorale fundamentale	91
5.2. Proporția ritmică a impulsului și avertizarea problemelor metroritmice	92
5.3. Modalități de realizare gestică a dinamicii	94
5.4. Abordarea schemelor dirijorale derivate	98
Schema de tactare de 5 timpi	98
Schema de tactare de 6 timpi	99
Schema de tactare de 7 timpi	101
Schema de tactare de 8 timpi	102
Schema de tactare de 9 timpi	103
Schema de tactare de 12 timpi	103
5.5. Avertizarea formulelor metroritmice	104
6. Alternanța de pulsații metrice – ritmul aksak	104
6.1. Gestul – element dinamic în conducerea dirijorală	104
6.2. Tactarea „in uno”	106
6.3. Ritmul aksak	108
Scheme de tactare pentru măsuri de 5 / 8	108
Scheme de tactare pentru măsuri de 7 / 8	108
Scheme de tactare pentru măsuri de 8 / 8	109
Scheme de tactare pentru măsuri de 9 / 8	109

Alte posibile încadrări metrice	109
6.4. Exerciții pentru tactare în ritmuri aksak și metri alternativi	110
6.5. Aprofundarea tactării măsurilor de 6, 9, 12 timpi prin descompunerea valorilor	110
V. APROFUNDAREA MIJLOACELOR DE EXPRIMARE DIRIJORALĂ.	
TACTAREA ARTISTICĂ	112
1. Tactarea artistică	112
2. Modificări de tempo avertizate prin amplitudinea bătăii	112
3. Aprofundarea gesturilor de pregătire, tactare și închidere	113
4. Perfecționarea tehnicii dirijatului, a interdependenței brațelor, a adresărilor și a expresivității	114
5. Realizarea practică a exercițiilor dirijorale propuse, urmărind schimbări de tempo și modificări agogice	114
VI. FORME ȘI GENURI SPECIFICE MUZICII CORALE	117
1. Madrigalul	117
2. Motetul	122
3. Missa	124
4. Coralul	126
5. Cantata	127
6. Oratoriul	130
7. Patimile	135
8. Requiemul	136
VII. MIJLOACE DE STUDIU ȘI DE MEMORIZARE	
A PARTITURII	138
1. Etapele studiului	140
2. Analiză muzicală specific dirijorală	143
2.1. Vocea cu importanță tematică	143
2.2. Prezentarea compozitorului	144
2.3. Forma lucrării	147
Procedee componistice	147
Schema formei	147
2.4. Melodia	149
2.5. Ritmul	152
2.6. Armonia	153
2.7. Analiza textului literar	155
2.8. Structura sintaxei muzicale	157
2.9. Descoperirea tempoului și expresivitatea gesticii	157
2.10. Stabilirea vocalității	158
2.11. Proprietăți stilistice	159

VIII. RELAȚIA TEXT VORBIT – TEXT CÂNTAT; ACCENTELE TONIC ȘI LOGIC ÎN VORBIRE ȘI ÎN CÂNT	161
1. Tipuri de accent	161
2. Analiza textului vorbit	161
NOTE ȘI REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	165
<i>BIBLIOGRAFIE</i>	189